

Inhoudsopgave PROTOCOL ACNE

- 1) Inleiding
- 2) Advies
- 3) Begripsomschrijving
- 4) Erytheem / Fitzpatrick classificatie
- 5) Algemene contra-indicatie
- 6) De schoonheidsspecialist
- 7) Doel van de behandeling
- 8) De werkwijze
- 9) De behandeling van restacne/littekenweefsel
- 10) Dermatologie
- 11) Wettelijke aansprakelijkheid bedrijven
- 12) Wet AVG
- 13) Wet WKKGZ
- 14) Hygiëne
- 15) Hygiëne specifiek voor acnebehandeling
- 16) Efflorescentie, Rangschikking en PROVOKE
- 17) Voorbeeld Intake formulier
- 18) Voorbeeld toestemmingsformulier
- 19) Disclaimer

1) Inleiding

De Huidprofessional staat voor kwaliteit en professionaliteit en zal dit altijd proberen te waarborgen. Mede door het vastleggen van protocollen voor specialisaties, in dit geval voor acne.

Voor de gediplomeerde schoonheidsspecialist in het bezit van het erkende diploma specialisatie acne, hierna te noemen ondernemer, heeft De Huidprofessional dit protocol geschreven.

De vestigingswet geldt al enige tijd niet meer. Daarmee verviel ook de eis erkende diploma's voor specialisaties te halen. Iedereen kan starten als schoonheidsspecialist. In veel gevallen blijft een acne opleiding beperkt door de instructie van een leverancier en dat vindt De Huidprofessional niet toereikend. Het is van groot belang dat de ondernemer niet alleen investeert in zijn bedrijf en de apparatuur, maar op zijn minst in zichzelf. Dit doe je door de juiste opleidingen te volgen voor het behalen van het erkende diploma specialisatie acne. Alleen dan kan de ondernemer met zelfvertrouwen de correcte behandelingen uitvoeren met het gewenste resultaat voor de cliënt.

Belangrijke redenen om gediplomeerd te ondernemen zijn:

1. Het groot maatschappelijk belang voor de ondernemer om behandelingen professioneel, met grote kennis van zaken uit te voeren.
 2. Veel zorgverzekeraars vergoeden behandelingen van acne, alleen uitgevoerd door schoonheidsspecialisten die in het bezit zijn van het erkende diploma specialisatie acne, een AGB-code (Algemeen Gegevens Beheer)* hebben en de verplichte nascholing volgen bij TCI, een onafhankelijke exameninstituut. Zorgverzekeraars eisen dus dat wordt aangetoond hoe die kwaliteit zichtbaar gemaakt wordt aan de cliënt (de verzekerden bij de zorgverzekeraars). In geval van klachten van verzekerden kan De Huidprofessional hierop worden aangesproken en de samenwerking met de zorgverzekering verloren gaan.
- * Met een AGB-code zorg je ervoor dat de afhandeling van declaraties bij zorgverzekeraars efficiënter verlopen.
3. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport houdt zich onder anderen bezig met onze beroepsgroep en welke risico's de beroepsuitoefening kunnen hebben op de volksgezondheid. Zo kan de Minister besluiten tot wet- of regelgeving om die risico's zo veel als mogelijk te beperken. In geval van regulering door de overheid, kan dit protocol worden aangeboden aan de Minister.

Protocol

Een protocol is een niet-bindend besluit dat de grote lijnen op een bepaald beleidsterrein in de Europese Unie uitzet. Protocollen zijn weliswaar niet bindend, maar zijn het kader waarin vervolgens wel bindende besluiten worden genomen.

Met dit protocol bundelen we de kennis over vak inhoud, veilig werken, hygiëne en arbeidsomstandigheden. Een hulpmiddel voor de ondernemer die de juiste papieren heeft. Heb je dat (nog) niet dan hopen wij jou hiermee te stimuleren het erkende diploma specialisatie acne alsnog te behalen.

In dit protocol vind je veel informatie die kan dienen als schriftelijke informatie voor jouw cliënt. Informatie is de basis van een goede communicatie en stuurt het verwachtingspatroon aan. Dit kan helpen bij de voorkoming van misverstanden en klachten.

Dit protocol werd samengesteld door:

Mevrouw G. de Haan, mevrouw W. van Deursen, mevrouw M. van Maaren, mevrouw N. van der Ark en mevrouw B.A. Paap

Met dank aan bronnen: www.huidarts.com, Handboek Acne, niveau 4 van Uitgeverij Container

Dit protocol is mede ontwikkeld door:

CIDESCO-sectie Nederland, onderdeel van CIDESCO International. Het bevorderen van de kwaliteit conform de internationale CIDESCO-norm.

Dit protocol is samengesteld op basis van het Beroepscompetentieprofiel schoonheidsverzorging, de exameneisen van het erkende diploma specialisatie acne en het Branche Kwalificatiedossier (Allround) Schoonheidsspecialist.

2) Advies

Dit protocol gaat buiten het wettelijk kader om en ook de wetgever verlangt geen diploma voor het uitvoeren van dergelijke behandelingen. Echter, dit protocol omvat een overzicht met aandachtspunten voor de ondernemer die acnebehandelingen uitvoert. Daarmee geldt dit protocol als een advies. In het kader van de Wkkgz dient dit wel volledig te worden toegepast in de onderneming. Zoals veelvuldig aangegeven hecht De Huidprofessional aan kwaliteit en professionaliteit.

Dit protocol wordt dan ook aangeboden aan:

1. het Ministerie van Volksgezondheid en daaraan gelieerde organen als RIVM en IGZ
2. zorgverzekeraars in het kader van vergoedingen aan schoonheidsspecialisten
3. schadeverzekeraars in het kader van de verzekering wettelijke aansprakelijkheid
4. Geschillencommissie Zorg voor ZZP te 's-Hertogenbosch met enerzijds het doel de kwaliteit te bevestigen, anderzijds ter beoordeling van geschillen en schade (ontstaan door het al dan niet correct handelen door de ondernemer in de schoonheidsbranche).

3) Begripsomschrijving

Pathogenese (stapsgewijs ontstaan) en etiologie (oorzaak) van acne

Bij de pathogenese van acne kunnen verschillende factoren worden onderscheiden:

- Abnormale afschilfering van keratinocyten (hoorncellen)
- Toenemende talgproductie

Seborroeïsche huid met een verdikte hoornlaag. Ophoping van talg en hoorncellen in het talgklierkanaal is het beginstadium van acne, een micro-comedo* (whitehead/gesloten comedo). De follikel vult zich onder andere met talg, de micro-comedo groeit, doordat de talguitscheiding is geblokkeerd. Vergeet niet dat hierbij sprake is van een slechte doorbloeding.

Door de voortdurende productie van talg, groeiende hoornmassa, en hoorncellen zal de micro-comedo, gesloten, kapotgaan: de voorloper van weefselbeschadiging (laesie). Hierdoor wordt de laesie zichtbaar als een comedo. Dit is een niet-ontstekingslaesie. Nu is de follikelmond verwijd en treedt er verkleuring op, blackhead. De zwarte kleur wordt veroorzaakt door de oxidatie van de melanine, geproduceerd in het weefsel van het infundibulum (kuiltje/trechter).

Grotere comedonen worden dubbel- en reuzencomedonen genoemd.

Het ontstaan van een micro-comedo door Hyperkeratose:

Hyperkeratose is een verdikking van het meest oppervlakkige deel van de opperhuid, de hoornlaag. De huid voelt ruw en hard aan, door een abnormale lading van keratine in de cellen (een eiwit). Door het aan elkaar plakken van de hoornlamellen, vermengd met sebum (talg*/huidsmeer) en bacteriën, ontstaat een hyperkeratose bij de talgklieruitvoergang. Hierdoor wordt het weefsel van het infundibulum (kuiltje/trechter) geprikkeld en worden er nog meer hoorncellen geproduceerd. Ook de oppervlakte-lipiden (vetten/vetachtige stoffen) kunnen door irritatie hyperkeratose van de uitvoergang veroorzaken.

*Talg heeft ook een beschermende werking. Het beschermt tegen uitdroging van de huid en het haar en tegen infectie door bacteriën en schimmels.

- Inflammatoire acne, ontstekingen
- Anaerobe bacterie Propionibacterium (P. acnes) in de talgklier, bacteriële toename

De belangrijkste bacterie bij de pathogenese van acne is de anaerobe bacterie, *P. acnes* (*Propionibacterium acnes*). Door toename (kolonisatie) van deze bacterie in de talgklier wordt talg omgezet in vrije vetzuren. Hierdoor kan de talgklier gaan ontsteken. Echter, de exacte oorzaak van de ontstekingsreactie is niet helemaal duidelijk. Wat we weten is dat door een chemische ontstekingsreactie ook de follikelwand, het omliggende weefsel, wordt geïrriteerd. Hierdoor hebben vrije vetzuren vrij spel, met een papul of pustel (papul met pusvorming) als gevolg, bovenhuidse ontstekingen.

Samenvattend: de bacteriën, ontstekingscellen en afgestoten epitheel(huid)cellen kunnen zorgen voor een ontstekingslaesie: een papul/pustel, maar ook onderhuids noduli. Dit soort laesies kunnen aanleiding geven tot cystevorming en abcesvorming. Heel soms vormt zich een fistel.

Bij de etiologie van acne kunnen verschillende invloeden worden onderscheiden:

- Hormonale invloeden

De activiteit van de talgklieren kan onder hormonale invloed staan. De talgklier heeft een overgevoeligheid voor de androgenen (het testosteron). Bij acne hoeft er geen verhoogde androgeenproductie aanwezig te zijn. Maar door hormoonveranderingen, bijvoorbeeld in de puberteit, worden talgklieren groter en verhoogt de talgproductie. Met als gevolg, eerder genoemd, verhoorning van de follikel, uitgang van de porie (talgklier) blokkeert, comedonen ontstaan, de *p. acnes* zet talg om in vetzuren, e.e.a. irriteert en de verstopte follikel zet zich uit, de vrijgekomen vetzuren komen in de huid en er ontstaan ontstekingen.

Androgene hormonen kunnen ook een rol bij de hyperkeratose (ontstaan van hoornprop). Door de hoornprop kan de talg er niet via de uitvoergang van de talgklier uit en zo zwelt de talgklier op. Met als gevolg open comedonen of meer onderhuids gesloten comedonen, papul dan wel pustel.

Voor de menstruatie, ongeveer na de eisprong de 14^e dag van de cyclus, verhoogt het hormoon progesteron. Dit hormoon heeft een stimulerende werking op de talgproductie en kan op zich al de veroorzaker van acne zijn. Ongeveer op de 22^e dag van de cyclus kan de acne verergeren door bacteriegroei en talgophoping. Houd ook rekening met een verminderde, in de talgklier, hydratatie in deze periode. Deze invloeden zie je vooral terug bij de mond-, kin- en kaakzone en wordt premenstruele acne genoemd.

Het hormoon Oestrogeen heeft een remmende werking op de talgproductie. Na de menstruatie zal de acne dan ook afnemen.

En zo lijkt het ook met UV licht. De huid verdikt en acne droogt uit. Maar bij het stoppen met zonnen zie je een soort inhaalreactie waardoor veel comedonen ontstaan.

- Psychisch gerelateerde invloeden

Denk hierbij aan stress. Deze invloed zie je vooral terug op voorhoofd. Het stresshormoon (cortisol) zorgt dat het androgeengehalte daalt. Maar na de stressperiode verhoogt dit weer als een soort inhaalreactie. Met als gevolg acne.

- Darm gerelateerde invloeden

Door verstopping /constipatie komen giftige stoffen vrij in het bloed. Dit verontreinigde bloed kan gevolgen hebben voor de huid. Deze invloeden zie je vooral terug op de wangen.

- Overige invloeden

Ernstige transpiratie, dierlijke vetten (verzadigde vetzuren) in voeding, koolhydraatrijke voeding, zuivel: talgklieren worden gestimuleerd door het natuurlijk hormoon in melk

Diverse cosmetica op oliebasis, strakke kleding, diverse geneesmiddelen, erfelijkheid, roken: ontstekingsreactie

Acne in kaart

Acne door endogene (in het lichaam ontstaan) oorzaak

Verschillende vormen van acne die vallen onder de indicatie van de schoonheidsspecialist.

Acne Vulgaris/comedonen acne

Vulgaris betekent de gewone vorm van acne. Zich onderscheidend in de milde vorm (niet inflammatoire), de matige vorm met oppervlakkige papels en pustels en de ernstige vorm met noduli en cysten die zelfs abscessen en fistels veroorzaken.

Terugkomende begrippen: gesloten (wit) open (zwart) papels, pustels, noduli, cysten, niet inflammatoire en inflammatoire acne.

Vormen van acne vulgaris/comedonen acne zijn:

Acne juvenalis, jeugdpuistjes is de meest voorkomende vorm en is hormonaal gerelateerd. Het gaat om kleine puistjes maar ook om grote, zowel bij jongens als bij meisjes. Je ziet het vooral terug in het gezicht maar ook op plekken waar meer talgklieren aanwezig zijn zoals de hals, borst, bovenkant rug en bovenarmen.

Acne corporis, jeugdacne op schouders, de rug en borstbeen. Het schuren van kleding en zweten maken de talgklier vatbaar voor ontstekingen. Deze vorm kan hardnekkig zijn, geneest vaak pas rond het 40^e levensjaar en is restlitteken gevoelig.

Acne comedonica, de mildste vorm van acne (eerstegraads) en het bestaat vooral uit comedonen. Kenmerken zijn pubertijd en een vette voorhoofd met wit/gele ontstekingen (papels) met in het middel een zwart puntje.

Acne punctata, kleine rode pukkeltjes met in het centrum een comedo.

Acne cystica, deze vorm ligt dieper in de huid en zijn ernstig ontstoken. Cysten die leiden tot littekenweefsel. Door de diepe ligging en de kwetsbaarheid is wachten met behandelen vereist tot er een niet-ontstoken fase is ontstaan.

Acne papulosa, knobbelvorming, rode tot paarse vlekken.

Acne pustulosa, acne papulosa maar dan met pus/gele etterkopjes.

Acne indurata, diepliggende ontstekingen die hard aanvoelen. Je vindt ze vaak aan de zijkanten van de wangen en in de nek. Ze zijn pijnlijk.

Acne Tarda

Op latere leeftijd, tot ongeveer het 40^e levensjaar, kunnen vrouwen last krijgen van puistjes, ontstaan door hormoonafwijkingen of schommelingen. Vaak zie je ook andere lichamelijke problemen; bij menstruatie, pijnlijke borsten, overgewicht, overbehandeling of juist haaruitval. Bij PCOS (polycysteus-ovariumsyndroom) komt acne tarda vaak voor. De comedonen, papels en pustels ontstaan dan vaak op de kin en de kaaklijn. Deze acne valt *niet direct* onder de indicaties voor behandeling door de schoonheidsspecialist.

Vormen van acne die absoluut vallen onder de contra-indicatie van de schoonheidsspecialist.

Acne Conglobata

Ook door een endogene oorzaak.

Deze acne ontstaat vooral door een overgevoeligheid voor androgene hormonen. Meestal bij mannen. De huid is vet en heeft een zeer actieve talgproductie. Je ziet het vooral op wangen, kin en voorhoofd. Maar ook op de rug komen zeer heftige ontstekingen voor, papels en pustels gaan in elkaar over (conflueren). Deze kunnen leiden tot grote cystes, infiltraten* (bulten boven- en onderhuids voelbaar) en abscessen. Ook zijn er open en gesloten comedonen zichtbaar. Deze vorm van acne is zeer littekenweefsel gevoelig en komt vaak bij mannen voor. Deze acne valt onder de contra-indicatie van de schoonheidsspecialist.

*Een infiltraat kan ontstaan doordat een pustel is uitgeknepen. Door het barsten van de talgklierwand komt de inhoud van de pustel in de huid en ontsteekt de talgklier.

Acne Keloïdalis

Bij deze vorm van acne wordt keloïd (goedaardig gezwell gevormd door overmatige groei van littekenweefsel) gevormd. Het is een chronische huidaandoening welke medisch behandeld kan worden door middel van antibiotica, lasertherapie of excisie (wegnijden en hechten). Deze vorm van acne start bijvoorbeeld in de nek met ontstekingen, vaak acne conglobata. Deze acne valt onder de contra-indicatie van de schoonheidsspecialist.

Acne Fulminans

Bij deze vorm van acne krijg je koorts en een explosie van acne conglobata. Snel starten met behandelen met antibiotica is gewenst. Het gaat samen met gewichtsverlies, spierpijn en gewrichtspijn. Gelukkig komt de ze vorm zelden voor. Meestal bij vrouwen. Deze acne valt onder de contra-indicatie van de schoonheidsspecialist.

Acne Inversa

Deze vorm van acne is een ernstige en chronische vorm gevormd in huidplooiën. Oorzaken vinden we in transpiratie, overgang, overgewicht en suikerziekte. Het start meestal tijdens of na de pubertijd onder invloed van androgenen. Veelvoorkomende locaties zijn de liezen (acne inguinalis) en de oksels (acne axillaris). Maar ook rond de anus en de genitaliën. Grote ontstekingen genezen met littekens. Deze acne valt onder de contra-indicatie van de schoonheidsspecialist.

Acne Neonatorum/infantilis

Deze vorm van acne wordt ook wel baby-acne genoemd. Deze acne mag niet worden uitgeknepen, met producten worden behandeld/gewassen! Het verdwijnt vanzelf. Voor de geboorte kunnen hormonen uit de bloedbaan van de moeder, via de navelstreng, bij de baby terechtkomen. Het duurt weken voordat deze hormonen verdwijnen en zo kunnen kleine puistjes binnen 2 à 4 weken na de geboorte ontstaan, meestal op de wangen. Acne neonatorum komt meestal voor bij jongens tot 3 maanden oud. Acne infantilis komt meestal voor bij meisje tussen de 3 maanden en 1 jaar.

Geen echte acne: acne excoriée des jeunes filles (opengekrabde acne bij jonge meisjes)

Deze acne is niet ontstaan door verstopping van de talgklieren maar door dwangmatig (soms onbewust) krabben aan puistjes, acne vulgaris. Het wordt ook wel skin picking (krab-acne) genoemd. Je ziet het in het gezicht maar ook op het lichaam en is littekengevoelig. Deze vorm komt vaak voor bij meisjes en vrouwen.

Overig: acne Mallorca/Aestivalis, zonneallergie

Op de huid ontstaat een acne-achtige huiduitslag, vooral op bovenarmen en romp. Door UV-stralen verdikt de hoornlaag en huiduitslag kan ontstaan, mede onder invloed van veelvoudig gebruik van zonnebrandcrème, cosmetica of oliën. Maar ook na zonverbranding doordat de talg afvoergang verstopt door de UV-schade, vervelling. Denk hierbij ook aan verstopte zweetklieren die geblokkeerd raken. Bij zonneallergie zie je geen comedonen en puskopjes maar bultjes die kunnen jeuken. De behandeling bestaat uit crème of gel die de hoornlaag weer dunner maken.

Acne door exogene (van buitenaf: fysieke en maatschappelijke omgeving) oorzaak

Acne als bijwerking op medicijnen

Bijwerkingen van bepaalde geneesmiddelen. Dit verdwijnt binnen weken/maanden na het laatste gebruik.

Contact acne, beroep

Door beroepen waarbij langdurig contact is met chemische stoffen en/of (smeer)olie, petroleum, teer.

Contact acne Venenata

Een andere vorm waarbij onder andere de bacteriën uit minerale oliën en cosmetica (meestal foundation) de boosdoener zijn. Maar ook synthetische bestanddelen, conserveringsmiddelen. Het duurt vaak langer voordat de acne hierdoor ontstaat, in het gezicht, het bouwt op. Dit is een plaatselijke acne.

Acne Tropicalis

Tropisch klimaat kan ernstige acne conglobata veroorzaken. Meestal was er al sprake van acne vulgaris op jonge leeftijd. In het gezicht maar ook op het lichaam.

Acne Mechanica

Acne op druk/wrijf plaatsen: strakke kleding, gips, helm, mobiele telefoon (bacteriën, nikkel). Het komt op alle huidgebieden voor en gaat vaak in combinatie met warmte.

Acne Artificialis

Intolerantie: als gevolg van in- en/of uitwendig gebruik van bepaalde stoffen. Het vindt niet zijn oorsprong in een storing in de talgklier maar de huid reageert op overgevoeligheid op bijvoorbeeld pijnstillers.

Bij deze exogene vormen van acne is het belangrijk een diagnose* te stellen. De ondernemer (schoonheidsspecialist met het erkende diploma specialisatie acne) mag behandelingen uitvoeren bij acne in de 1^e (mild) en 2^e (matig) graad. Bij 3^e (heftig) graad acne verwijst je de cliënt door.

*De diagnose acne wordt vaak bepaald door wat we zien. Betrouwbare meetapparatuur is nog niet gevonden. Men kan de ernst bepalen door het aantal laesies (schade aan weefsel) te tellen inclusief aanwezigheid van noduli, cysten en infiltraten. De aanwezigheid van littekens speelt ook mee in het beoordelen van de ernst van de acne.

Overig

Acneïforme dermatosen

Folliculair gebonden aandoeningen die op acne lijken maar een andere pathogenese (ontstaan) kennen. Denk hierbij aan rosacea, dermatitis perioralis (huidontsteking rondom de mond/clownseczeem) of doelgerichte therapie bij kanker.

In de richtlijn acneïforme dermatosen van de NVDV (Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie) wordt ook gesteld dat een standaard classificatie- of gradatiesysteem voor acne nog ontbreekt. Acne wordt daarom vaak op basis van het aantal laesies en de uitbreiding ingedeeld als mild, matig of hevig. Er zijn twee bekende systemen die als meest betrouwbaar bekend staan bij het indelen van acne en dat is de Leeds techniek en de GAG's. Doshi, Zazeer en Stiller bedachten in 1997 een globaal acnebeoordelingssysteem, de GAG's (Global Acne Grading System). In 1984 presenteerden Burke, Cunliffe en Gibson de Leeds techniek. Beide systemen zijn gebaseerd op het tellen van laesies en het bepalen van de ernst van acne: mild, matig of hevig.

Enkele andere vormen van diagnosticeren zijn het vastleggen van acne middels fotografie of het hanteren van vragenlijsten zoals de Skindex-29 (zie bijlage 7.4).

4) Erytheem en Fitzpatrick huidtypering

Post inflammatoire erytheem

Als inflammatoire acne (papels, pustels, noduli) na behandeling verdwijnt, is er vaak een rode of paarse verkleuring op de huid te zien. De huid is herstellende van ernstige vorm van acne. Wordt hierbij ook melanine aangemaakt in de huid dan ontstaat er post inflammatoire hyperpigmentatie. Dit laatste wordt vooral gezien bij mensen met een donker huidtype*. De oppervlakkige verkleuring, die vaak als cosmetisch storend wordt ervaren, verdwijnt meestal in de loop der jaren. Maar het dieper gelegen pigment verdwijnt niet vanzelf.

*Extra voorzichtigheid is vereist bij de donkere huid. De huidtypen IV tot en met VI volgens de classificatie van Fitzpatrick neigen sneller naar keloïdvorming (littekenvorming bij verwondingen), pigmentverschuivingen of depigmentering die veroorzaakt kunnen worden door een behandeling.

Er zijn 6 huidtypes volgens de Fitzpatrick classificatie, ontwikkeld door de Amerikaanse dermatoloog Thomas B. Fitzpatrick, als hulpmiddel de reactie van verschillende huidtypes op UV-licht te meten.

Huidtype I: zeer lichte huid, vaak sproeten, rood/lichtblond haar, blauwe ogen

Huidtype II: lichte huid, blond haar, grijze, groene of lichtbruine ogen

Huidtype III: licht getinte huid, donkerblond tot bruin haar, vrij donkere ogen

Huidtype IV: meestal een getinte huid, donker haar, donkere ogen, Mediterrane types

Huidtype V: Donkere huid, donker tot zwart haar, donkere ogen, Aziatische, Turk, Marokkaanse types

Huidtype VI: Zeer donkere huid, zwart haar, donkere ogen, Negroïde types

Aan de hand van een vragenlijst, in te vullen met de klant, kan het huidtype worden bepaald. Er is naast het Fitzpatrick overzicht een nieuwe indeling door Eilers gemaakt in 2013.

HUIDTYPE	FITZPATRICK (1975) Verbranding (na 24 uur) en bruinkleuring (na 7 dagen) na blootstelling aan de zon.	EILERS (2013) Verbranding, irritatie, gevoeligheid en jeuk (na 24 uur) en bruinkleuring of donker- kleuring (na 7 dagen) na blootstelling aan de zon.
I	Verbrandt altijd; wordt nooit bruin	Verbrandt altijd; wordt nooit bruin
II	Verbrandt meestal; wordt minder bruin dan gemiddeld	Verbrandt gemakkelijk; lichte bruinkleuring
III	Verbrandt soms; wordt gemiddeld bruin	Enige verbranding, irritatie, gevoeligheid van de huid of jeuk; bruinkleuring of iets donkerdere huid
IV	Verbrandt zelden; wordt bruiner dan gemiddeld	Minimale irritatie, gevoeligheid of jeuk van de huid; bruinkleuring of een iets donkerdere huid
V	Verbrandt nooit; wordt altijd donker bruin	Soms irritatie, gevoeligheid of jeuk van de huid; de huid wordt donkerder
VI	Verbrandt nooit; geen zichtbare verandering van de huidskleur	Geen irritatie, gevoeligheid of jeuk van de huid; geen waarneem- bare verandering van de huid

5) Algemene contra-indicaties bij acnebehandelingen

- Algeheel verminderde weerstand
- Herpesinfecties
- Gebruik geneesmiddel Isotretinoïne, Roaccutane

- Gebruik geneesmiddel Tetracycline
- Huidbeschadigingen i.v.m. verhoogd infectiegevaar

- Huidkanker

- Auto-immuunziekten
- Diabetes
- Gebruik antistollingsmedicijnen

- Toepassen van zuurpeeling/exfoliant bij zwangerschap

Aanvullende contra-indicaties bij gebruik lichttherapie

- Epilepsie
- Overgevoeligheid voor licht
- Schildklierandoening
- Gebruik geneesmiddel Isotretinoïne, Roaccutane
- Zwangerschap

6) De schoonheidsspecialist

- Neem een professionele werkhouding aan
- Houd rekening met de psychische impact van acne
- Gebruik de veiligheids- en hygiëne code
- Start met elke nieuwe cliënt een intakegesprek
- Noteer benodigde gegevens van de cliënt in een (digitale) kaart
- Neem anamnese af en stel de wens van de cliënt vast, hulpmiddel Skindex-29
- Geef advies en uitleg over het behandelplan, in de salon en thuis
- Vraag of alles duidelijk is en of cliënt het eens is met het behandelplan
- Breng de kosten in kaart
- Laat de cliënt de behandelovereenkomst (informed consent) tekenen
- Inspecteer de huid en maak (met schriftelijke toestemming) foto's (voor, tijdens en na de behandelperiode)
- Na toestemming van de cliënt wordt overgegaan tot behandeling.

7) Het doel van de acnebehandeling

Bij een acnebehandeling werk je volgens het vooropgesteld behandelplan. Het belangrijkste doel van een acnebehandeling is het manueel ledigen van gesloten en open comedonen, pustels, en kleine talgcysten. Dit manueel reinigen werkt preventief tegen het ontsteken van talgklieren. Het reinigen moet zeer zorgvuldig gebeuren. Daarom is onder andere de voorbehandeling* heel belangrijk. Leg de cliënt uit dat het zelf uitknijpen en krabben niet gewenst is doordat ontstekingen en littekens kunnen ontstaan.

*zie werkwijze stap 2

8) De werkwijze

Wij adviseren om de hierna beschreven werkwijze als een vast protocol te doorlopen bij alle acne behandelingen. Tevens adviseren wij om tijdens de behandeling gebruik te maken van een loeplamp voor beter zicht op het te behandelen gebied. Tegelijkertijd heeft u een professionele afstand van de cliënt.

Vorbereiding

Zorg dat de hygiëncode in acht genomen wordt en alles binnen handbereik staat. Werk volgens de Code voor de schoonheidsspecialist en zorg voor de persoonlijke bescherming.

Op de werktafel (houd deze gedesinfecteerd) is onder andere het volgende aanwezig:

- (non-woven) gaasjes
- wattenschijfjes en wattenstaafjes
- tissues
- wegwerphandschoenen
- mondneuskapje en evt. beschermbril
- steriele naalden, eventueel mesje nr. 11
- naaldcontainer
- afvalzakje of afvalbakje
- antibacterieel reinigingsproduct of 70% huidalcohol
- desinfecterende crème/pasta

Stappenplan

Stap 1 Van start

Een acnebehandeling begin je met het reinigen van de huid met een melk, gel of een mousse. Let hierbij op het behoud van de pH-waarde van de huid. Gebruik bij voorkeur disposables (wegwerp) materiaal als kompresdoek om het reinigingsproduct met water te verwijderen.

Stap 2 De voorbehandeling

De huid is verdikt, de doorbloeding is vertraagd wat de celdeling belemmert. Met een voorbehandeling maak je de hoornlaag dunner. Zo kunnen comedonen en milia beter worden verwijderd. Voor de manuele voorbehandeling gebruik je bijvoorbeeld een fruitzuurpakking, peeling of lysing. Microdermabrasie is een mechanische methode voor het afschilferen van de opperhuid en tevens wordt de huid gestimuleerd tot het vernieuwen van huidcellen. De huid krijgt nu al een zichtbaar gezondere uitstraling.

Ook het stomen van de huid (verwarmen/verweken) kan in de voorbehandeling verwerkt worden. Dit kan met het waterdampapparaat.

Let op: microdermabrasie mag niet gebruikt worden bij actieve acne met pustels.

Stap 3 De dieptereiniging

Na de voorbehandeling volgt de dieptereiniging.

Open comedonen (vaak herkenbaar aan een zwart propje) kunnen uitgedrukt worden, met of zonder in te prikken. Let goed op dat de huid niet beschadigt. Microbloedinkjes kunnen weer nieuwe ontstekingen veroorzaken maar er kunnen in zeldzame gevallen hierbij ook pigmentvlekjes en littekenweefsel ontstaan.

Gesloten comedonen (whiteheads) open je met een steriele naald. Deze mag je ook gebruiken bij een papel. Open de huidlaesie door de naald loodrecht in de opening of het centrum te duwen. Niet te diep, blijf in de hoornlaag.

De handeling: verwijder op juiste wijze de inhoud met een gaasje of tissue om de wijsvingers. Geef een lichte druk in de diepte van het weefsel en breng de inhoud, door een rustige manipulatie van de wijsvingers in de diepte, naar boven. Dit tot er geen talg meer naar boven komt. Dit is erg belangrijk want achterblijvend talg kan weer gaan ontsteken.

Een pustel kan met een naald maar ook met mesje nummer 11 geopend worden. Voordat je een pustel gaat openmaken desinfecteer je deze met een wattenstaafje. Bij een talgcyste zal je wat dieper moeten prikken met de steriele naald. Beter kan je dan met het mesje werken zodat de talg er beter uit kan. Druk nooit de talgcyste uit zonder in te kerven! Zou je alleen drukken dan breekt de talgklierwand door en komt de inhoud in het weefsel terecht. Dit veroorzaakt nog grotere ontstekingen.

Let op: als schoonheidsspecialist mag je alleen de kleine cysten verwijderen.

Door een minuscuul sneetje in de huidlijnen zal, door middel van primaire (verse verwonding) wondgenezing, de huid snel en zonder litteken sluiten.

De handeling: verwijder zoals hierboven beschreven de inhoud. Verwijder de vrijgekomen inhoud met het gaasje of tissue welke om de wijsvingers zit. Wrijf zacht en niet onnodig lang over de huid om roodheid (erytheem) te voorkomen. Als er veel bloed vrijkomt tijdens het ledigen, stelp en desinfecteer je het met een wattenstaafje. Zo nodig behandel je na met desinfecterende crème/pasta. Bij nabloeden druk je het wondje 60 seconden zacht dicht met een tissue of gaasje.

Volgorde: ledig eerst comedonen, daarna de papels en als laatste de pustels. De papels en pustels bevatten het meest infectueus materiaal. Gebruik hiervoor altijd aparte naalden of mesjes.

Stap 4 De nabehandeling

De huid is ondertussen door jou schoongemaakt met een antibacterieel reinigingsproduct of huidalcohol om het besmettelijk materiaal (infectueus) te verwijderen.

Hierna kies je de juiste maskerbehandeling; dit is afhankelijk van de behandeling. De meeste maskers werken snel en kunnen onder andere adstringerend, reinigend, kalmerend of ontvettend werken. Het afsluiten van de huid met een masker zorgt ervoor dat het vocht niet verdampst maar juist de huid verweekt. Zo worden werkstoffen mooi opgenomen.

Breng ter afsluiting een crème met zonbescherming SPF30 of SPF50 indien de omstandigheden dit vereisen.

Stap 5 Jouw advies

Geef de cliënt nogmaals advies over de producten voor thuis. Inclusief zonbescherming. Om de acne huid onder controle te krijgen is het dagelijks gebruik van de juiste producten noodzakelijk maar ook een herhalingsafpraak op korte termijn. Vraag ook of de behandeling aan de verwachtingen heeft voldaan en of er nog vragen zijn. Acnebehandelingen zijn intensief en de cliënt zal door jou gemotiveerd moeten worden de acnetherapie te blijven volhouden.

9) De behandeling van restacne of littekenweefsel

Door de schoonheidsspecialist:

- Peeling met zuren zoals AHA's, BHA's en PHA's

AHA, zoals glycolzuur, is oplosbaar in water. Het is klein moleculair en dringt diep in de huid. Vanaf 8% werkt het als exfoliant. Maar hebben pas effect bij een PH-waarde van 3 a 4) Werk je met een lager percentage dan werkt glycolzuur als antioxidant en hydraterend.

BHA, zoals salicylzuur, is oplosbaar in vet. Dit zuur dringt diep in de poriën, het lost op in talg en werken al bij een laag percentage van 1% tot 2% (PH-waarde 3).

PHA, zoals gluconolactone, familie van de AHA (zuren die oplosbaar zijn in water met een exfoliërende werking) maar "zachter" voor de huid. Ze zijn groot moleculair en dringen daardoor minder diep de huid in. Goed in te zetten bij huid met rosacea en een zonbeschadigde huid.

NB: Gebruik je een peeling met bv 40% concentratie zuren wil dat niet zeggen dat dit werkzamer is dan wanneer je 20% concentratie zuren inzet. Dit is afhankelijk van de PH-waarde van de buffer die in het zuur zit. Deze is vaak basisch (7) maar hoe lager de PH-waarde hoe zuurder, en dus agressiever, het product.

- Micro dermabrasie, milde mechanische peeling
- Huidverbeterende massage zoals pincement-/bindweefselmassage
- Microneedling

Bij microneedling worden zeer fijne naaldjes gebruikt om de huid te beschadigen. Dit stimuleert de celdeling en de aanmaak van collageen en elastine. Microneedling kan succesvol bij (acne) littekenweefsel toegepast worden.

Voorbeelden van behandelingen door een arts of dermatoloog:

- Er is gekozen om in het Protocol Acne geen lijst op te nemen met medicijnen.

Het voorschrijven van medicijnen is altijd voorbehouden aan een arts. Advies van de hoofdbehandelaar aan de cliënt is leidend voor de behandeling door de gediplomeerde schoonheidsspecialist.

- Dermabrasie, mechanische peeling

Deze dermabrasie wordt door een arts vooral toegepast bij littekenweefsel. Als het litteken niet te diep is dan is een heel mooi resultaat te bereiken met dermabrasie. De huid wordt tot in de papillaire huidlaag (het laagje onder de opperhuid) afgeschaafd. Dit heet abrasie. Er wordt gebruik gemaakt van een roterende borstel met staaldraad of een ronddraaiende schijf met diamantkorrels. Deze behandeling vindt plaats onder verdoving.

- Chemische peeling

Hierbij worden chemische vloeistoffen gebruikt waardoor de bovenste laag van de huid verwijderd wordt. Voor een lichte peeling wordt bijvoorbeeld een vloeistof met melkzuur of fruitzuur gebruikt. Voor een diepere peeling maakt de arts vaak gebruik van Trichloorazijnzuur (TCA) of fenol. Tevens stimuleert deze medische peeling de aanmaak van nieuw collageen en verwijdert de verouderde opperhuid met actinische keratose (huidschade door zon).

- Foto dynamische therapie (PDT)

Lichttherapie kan ervoor zorgen dat in de huidcellen en huidbacteriën een reactie ontstaat waardoor ontstekingen in de talgklieren minder worden en de propionibacterium (p.) acnes bacteriën verdwijnen. De p. acnes bacterie kan niet overleven in een zuurstofrijke omgeving. PDT is een combinatie van een lichtgevoelige stof en blauw of rood licht. De huid wordt eerst ingesmeerd met een crème, gel of spray met een geneesmiddel. Bekende lichtgevoelige zuren zijn 5-aminolevulinezuur en methyl aminovulinezuur. Dit zijn zuren die van nature in de menselijke cellen voorkomen.

- Licht- en lasertherapie

Er wordt gebruik gemaakt van licht dat wordt omgekeerd in warmte. Door de warmte worden huidstructuren verhit en vernietigd. Laser heeft een dunne krachtige straal van 1 specifieke golflengte waarmee diep in de huid gewerkt kan worden. Intense pulse light (IPL) zendt bundels van verschillende golflengten met diverse golflengten.

Als gediplomeerd schoonheidsspecialist is er de mogelijkheid, met het juiste diploma, de IPL en/of Diode Laser in de salon te gaan gebruiken.

- Fractional laser, Pulse Dye Laser (vasculair)

Bij de Fractional laserbehandeling wordt met een laser op elke cm² huid 200 tot 300 gaatjes met een doorsnede van 0,1 mm tot een diepte van 1 mm in de huid gebrand. Hierdoor wordt nieuw collageen aangemaakt, hierbij worden de acne- littekens ook aangepakt.

- Injecteren (met corticosteroiden) door dermatoloog

10) Dermatologie

Dermatologie en morfologie (taalkunde)

PROVOKE

In de dermatologie is het van groot belang huidafwijkingen nauwkeurig te beschrijven. Om dit nauwkeurig te doen is niet makkelijk. Daarom is een aparte terminologie gangbaar, de efflorescentieleer, waarbij plaats en efflorescentie doorgaans de sleutel tot de diagnose zijn. Efflorescentie betekent de veranderingen aan de huid die typerend kunnen zijn voor bepaalde huidziekten die de huidziekte vormen. Een huidziekte kan opgebouwd zijn door een of meerdere efflorescenties, bijvoorbeeld papels en plaques (verheven huid). Wij behandelen het PROVOKE-systeem kort in dit protocol.

- P- Plaats
- R- Rangschikking
- O- Omvang
- V- Vorm
- O- Omtrek
- K - Kleur
- E- Efflorescentie

Het herkennen van plekje en vlekjes

De ABCDE-regel

Een andere manier om tot een nauwkeurige beschrijving van de huidafwijking te komen is de ABCDE-regel. Deze methode is een hulpmiddel bij het herkennen van verdachte plekje. Als gediplomeerd schoonheidsspecialist is het nodig dit hulpmiddel toe te passen voordat je gaat behandelen.

- A - asymmetrie (ongelijke vorm)
- B - border (= rand: grillige of vage rand)
- C - colour (twee of meer kleuren)
- D - diameter (groter dan 5mm)
- E - evolutie (= verandering zoals groei, jeuk, bloeden)

11) Wettelijke aansprakelijkheid bedrijven:

Een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB) biedt dekking voor: schade aan personen (letsel of overlijden), schade aan spullen of onroerende zaken van anderen, productaansprakelijkheid en werkgeversaansprakelijkheid. Het begrip aansprakelijkheid is afkomstig uit het burgerlijk recht en houdt in dat iemand verplicht is de schade te vergoeden. Het moet een onrechtmatige daad betreffen.

12) Wet AVG, Algemene Verordening Gegevensbescherming

De wet AVG is een Europese verordening die de regels voor de verwerking van persoonsgegevens door particuliere bedrijven en overheidsinstanties in de Europese Unie standaardiseert.

Hieronder valt ook portretrecht: in het kader van behandelingen kunnen foto's van de cliënt gemaakt worden. Wie een foto maakt heeft daarop het auteursrecht. Dit geldt ook voor portretfoto's. Het publiceren van foto's van personen mag niet zomaar, daar heb je toestemming voor nodig van de cliënt. Dit gebeurt vaak mondeling maar beter leg je dit schriftelijk vast.

13) Wkkgz: Wet kwaliteit, klachten en geschillenzorg

De overheid wil dat iedereen goede zorg krijgt. Daarom is er wettelijk vastgelegd wat goede zorg precies inhoudt. En wat er moet gebeuren als een cliënt een klacht heeft over de zorg. Er is een apart Protocol voor deze WKKGZ.

Tip: Als de cliënt een klacht heeft over de behandeling, neem deze dan altijd serieus. Accepteer de situatie, ga niet in discussie. Waar gewerkt wordt, kunnen fouten worden gemaakt. Als het je overkomt is het van groot belang dit passend op te lossen. Doe dat in een persoonlijk gesprek waarvoor u de cliënt uitnodigt in de salon. Zo “zie” je ook wat het probleem is. Werk samen aan een oplossing, dit kan bijvoorbeeld betekenen dat je (een deel) van de behandelingsprijs terug gaat betalen.

De gediplomeerde schoonheidsspecialist die lid is van De Huidprofessional is automatisch aangesloten bij een onafhankelijke geschillencommissie en klachtenfunctionaris.

14) Hygiëne

a) Bedrijfshygiëne: het schoonmaken van de praktijk en het materiaal/instrumenten hoort bij de dagelijkse werkzaamheden van de schoonheidsspecialist. Je maakt schoon tussen de behandelingen in en na je werkdag. Je kunt bijvoorbeeld denken aan wassen van de gebruikte handdoeken tot aan het schoonmaken en desinfecteren van de instrumenten die je gebruikt. Hygiëne is een belangrijk onderwerp voor de schoonheidsspecialist omdat je te maken hebt met cliënten. Je voorkomt hiermee gezondheidsklachten bij jezelf maar ook bij de cliënten.

Belangrijk is hoe je de praktijk en materialen/instrumenten kunt schoonmaken.

Je wilt natuurlijk voorkomen dat jij of je cliënten besmet raken met schadelijke micro-organismen (bacteriën, virussen, schimmels of parasieten). Een goede hygiëne in jouw praktijk is daarom van belang. Een belangrijk onderdeel hiervan is het reinigen en desinfecteren van je apparatuur, gereedschappen en oppervlakken. Maar hoe?

Het is vaak onduidelijk hoe, wanneer en met welk middel er moet worden gereinigd- en gedesinfecteerd. Daarnaast is de wet- en regelgeving met betrekking tot desinfectiemiddelen gecompliceerd. Het gebruik van de verkeerde middelen en methoden kan ertoe leiden dat jij of je cliënten ziek wordt.

Stap 1 Reinigen

Door op de juiste manier je apparaten, gereedschappen en oppervlakken te reinigen verwijder je vuil en daarmee een deel van de schadelijke micro-organismen (bacteriën, virussen, schimmels of parasieten).

Stap 2 Desinfecteren

Met reinigen alleen ben je er nog niet! Een te hoog percentage micro-organismen kan leiden tot infecties en andere huidandoeningen. Dat wil je natuurlijk voorkomen. Door na reiniging op de juiste wijze te desinfecteren, reduceer je de hoeveelheid ziekteverwekkende micro-organismen tot een aanvaardbaar niveau.

Maar

Wat moet je in je praktijk precies reinigen en desinfecteren? Hoe kies je het reinigings- en desinfectiemiddel? Hoe reinig en desinfecteer je op de juiste manier? Dat zijn lastige vragen.

b) Het reinigen van jouw handen. Via jouw handen wil je voorkomen dat jij of je cliënt besmet raakt met schadelijke micro-organismen (bacteriën, virussen, schimmels of parasieten). Een goede handhygiëne tijdens het werk is dan ook heel belangrijk. Micro-organismen worden via de handen overgedragen en kunnen infecties veroorzaken.

Wat is handhygiëne?

Onder handhygiëne wordt verstaan: handreiniging, handdesinfectie en handverzorging.

Handreiniging

Is het verwijderen van vuil en een deel van de micro-organismen door middel van water en zeep.

Handdesinfectie

Is het door middel van een handalcohol snel verminderen van de micro-organismen die op de handen aanwezig zijn.

Handreiniging of inwrijven met handalcohol is niet nodig voorafgaand aan of na vluchtig contact, zoals een hand geven.

Handreiniging of inwrijven met handalcohol is wel nodig:

- voor en na de behandeling;
- voor kleine ingrepen waarbij de huidbarrière is of wordt doorbroken;
- na contact met niet-intacte huid.

15) Hygiëne specifiek voor acnebehandeling

Persoonlijke bescherming

- Handschoenen: het verdient aanbeveling altijd handschoenen te dragen tijdens de behandeling, zeker bij behandeling van plekken waar een contact met lichaamsvloeistoffen groot is. Gebruik handschoenen die voldoen aan de kwaliteitseisen.
- Werkkleding: draag schone werkkleding die wasbaar is op 60 graden en draag indien nodig een plastic voorschort.
- Oogbescherming: wanneer tijdens de behandeling een grote kans bestaat op spatten van bloed of pus in de ogen, draag dan oogbescherming

Mondneuskapje

Omdat er bij de behandeling van acne bloed en wondvocht kan vrijkomen is het raadzaam om tijdens de behandeling een mondneuskapje te dragen. Mondneuskapjes dienen op de juiste manier gedragen te worden: neus en mond zijn bedekt en tijdens de behandeling wordt het masker niet aangeraakt.

Reiniging en desinfectie van ruimten en instrumenten

Ter voorkoming van besmetting met micro-organismen, moeten de handen, instrumenten en de omgeving zorgvuldig worden gereinigd. Met name het reinigen van instrumenten die met de beschadigde huid in contact komen, vraagt extra inspanning.

Enkele begrippen

(Huishoudelijk) reinigen is het verwijderen van los of aangekleefd vuil, met behulp van water en zeep.

Desinfecteren is het zodanig behandelen van instrumenten of oppervlakken dat alle micro-organismen worden gedood, of tot aanvaardbare aantallen worden teruggebracht. In de praktijk komt het erop neer dat de meeste ziekmakende micro-organismen worden vernietigd.

Voor de handen geldt desinfecteren met behulp van handalcohol (met terugvettende eigenschappen). Voorafgaand aan desinfectie met alcohol, eerst reinigen.

Thermisch desinfecteren is een combinatie van reinigen en desinfecteren bij een hoge temperatuur. Thermisch desinfecteren wordt vaak uitgevoerd met behulp van een instrumentenwasmachine.

Vorzorgsmaatregelen

- Wees voorzichtig bij huidbeschadigingen aan uw eigen huid.
- Draag bij huishoudelijk reinigen huishoudhandschoenen.
- Meng het reinigingsmiddel niet met andere middelen. Huishoudelijk reinigen is in vrijwel alle gevallen voldoende.
- Gebruik geen geprepareerde alcoholdoekjes, maar gebruik alcohol 70-80% uit een fles en een schone tissue. Het alcoholpercentage in geprepareerde alcoholdoekjes vermindert na verloop van tijd.
- Let bij de toepassing van alcohol op het brandgevaar.

De werkplek

De behandelstoel reinigt u na iedere behandeling. Ga daarbij als volgt te werk:

- Maak het oppervlak schoon met een allesreiniger.
- Droog het oppervlak.
- Desinfecteer op de plek waar het bloed of andere lichaamsvloeistoffen zitten met een ruime hoeveelheid alcohol 70-80% en laat de alcohol aan de lucht drogen.
- Maak vloeren en wanden etc. van de salon met een huishoudelijk reinigingsmiddel schoon. Laat de vloer goed drogen alvorens deze te betreden.

Wasgoed

Vuile handdoeken en werkkleding kunnen besmet worden met schadelijke micro- organismen (bacteriën en virussen). Mogelijk besmet wasgoed moet na gebruik gewassen worden (minimaal 60 graden Celsius) om schadelijke micro-organismen te doden.

- Verwijder dagelijks het vuile wasgoed uit de werkruimte.
- Verzamel de vuile was op één plek, gescheiden van het schone textiel.
- Vervoer het vuile wasgoed altijd in gesloten (plastic) zakken.
- Was het wasgoed met een totaalwasmiddel (dus geen fijnwasmiddel of een wasmiddel voor speciale kleuren). Een temperatuur van 60 graden geeft een goed resultaat. De hoge temperatuur is ook nodig voor het doden van bijvoorbeeld HIV en Hepatitis B en C virus.
- Gebruik geen verkort wasprogramma.
- Direct na wassen het wasgoed uithangen om te drogen.
- Direct na wassen zo mogelijk het wasgoed drogen in een wasdroger.

Prikaccident

Onder een prikaccident of accidenteel bloedcontact wordt verstaan expositie aan bloed of zichtbaar met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen door een percutane verwonding of door contact met slijmvlies of niet intacte huid. Accidenteel bloedcontact door prik- of snijaccidenten vindt onder andere plaats in de volgende situaties:

- bij het per ongeluk terugsteken van de naald en/of mesje in het hoesje
- tijdens het inprikken van bijvoorbeeld pustels of papels
- bij het verwerken van afval en/of wasgoed

Preventie van accidenteel bloedcontact

- bij behandelingen waarbij bloed kan vrijkomen, dienen altijd handschoenen te worden gedragen
- gebruikte naalden mogen niet worden gebogen, afgebroken of anderszins worden gemanipuleerd
- de belangrijkste gedragsregel is om een gebruikte naald of mesje nooit terug te steken in het hoesje. De naald dient direct in een speciaal voor dit doel ontworpen container te worden gedeponneerd

De naaldcontainers moeten zijn voorzien van:

- een veilige, afsluitbare opening voor de naalden en/of mesjes
- een veilige deksel die niet heropend kan worden. De wegwerpcontainer is van hard plastic (niet doordringbaar door naalden) en is lekdicht. De naald- container wordt vervangen als deze bijna vol is. De inhoud mag niet boven de op iedere naaldcontainer aangegeven lijn komen. Volle naaldcontainers worden aangemerkt als chemisch afval en mogen niet bij het gewone afval worden aangeboden. Ze kunnen het beste worden ingeleverd bij de depots voor chemisch afval, de chemokar of bij de apotheek.

Handelwijze na accidenteel bloedcontact

- trek de handschoenen uit
- druk de wond goed uit zodat een goede bloeding van de wond ontstaat. Vervolgens spoelt men de wond met water of fysiologisch zout. Dep de wond droog met een steriel gaasje en desinfecteer met een huiddesinfectans.
- Plak de wond af met een wondpleister of een steriel gaasje met hechtpleister,
- Maak een aantekening van het accident (datum, naam behandelaar, soort behandeling en naam van de cliënt)
- Neem binnen 2 uur contact op met de GGD, eerstehulp post van een ziekenhuis of huisarts

- Herzie bij frequent prikken of snijden de werkmethode.

16) Efflorescentie, Rangschikking en PROVOKE

Beschrijving van de verschillende efflorescenties	
Abces	Nieuwgevormde holte gevuld met pus, zonder eigen wand.
Atrofie	Afname van volume van huid-samenstellende elementen (epidermis, dermis of subcutis).
Bulla	Als vesicula, maar > 1 cm, subcorneaal, intra-epidermaal of sub epidermaal. Gevuld met helder vocht, soms hemorragisch of purulent.
Comedo	Afgesloten talgklieruitvoergang, met ophoping talgklier-materiaal (meester).
Craquelé	Gebarsten, grof netwerk van fijne barstjes. Crusta of korst, samengesteld uit ingedroogd exsudaat, fibrine, bloed, cellen, necrotisch materiaal of vuil.
Cyste	Afgesloten holte met eigen epitheelwand, gevuld met vocht, cellen of door secernerende cellen gevormd product, b.v. talg, mucus, of synoviale vloeistof.
Dyschromia	Niet nader omschreven verkleuring v.d. huid, die niet berust op vaatverwijding, niet weg te drukken, niet afwasbaar.
Dystrofie	Verkeerde samenstelling, groeistoornis of degeneratie van de huid of andere organen, weefsels of cellen.
Ecchymose	Maculaire, grote, oppervlakkige rode of paarse bloeditstorting.
Eczema	Een met vochtontwikkeling gepaard gaande ontstekingsreactie van epidermis en dermis; niet gekenmerkt door een enkel verschijnsel, maar door verschijnselen die naast en na elkaar kunnen voorkomen, zoals roodheid, zwelling, blaasjes, puistjes, erosies, rhagaden, crusta, schilfers, lichenificatie; onregelmatig begrensd, perifere uitbreiding.
Erythematosquameus	Door ontsteking veroorzaakte roodheid en schilfering van de huid.
Erosie	Oppervlakkig defect beperkt tot de epidermis, geen puntbloedingen te zien.
Excoriatie	Defect tot in de dermis, puntbloedingen te zien.
Erytheem	Tijdelijke wegdrubbare roodheid van de huid, berustend op vaatverwijding.
Erythrodermie	Gegeneraliseerde huidafwijking met diffuse ontstekingsroodheid berustend op uitgebreide vasodilatatie, vaak (afhankelijk van de oorzaak) tevens schilfering van de huid.
Fissuur	Kloof, scheur, inscheuring van de huid, variërend van oppervlakkig tot diep (synoniem: rhagade).
Fistel	Gang, tunnel, meestal met epitheel bekleed, verbinding tussen in de diepte of op afstand gelegen ontstekingshaard of holte en de buitenwereld.
Furunkel	Diepe (stafylokokken) folliculitis met centrale necrose (steenpuist).
Hyperkeratose	Moeilijk te verwijderen schilfers, verdikt stratum corneum, cellen geheel verhoornd en kleurloos, samenhang v.d. cellen groter dan normaal.
Hypertrofie	Toename van volume der huid-samenstellende elementen.
Karbunkel	Conglomeraat van furunkels (negenoo). Collerette / Kraagvormig, ringvormig kranse van schilfers resterend van opengebarsten vesicula.
Lichenificatie	Vergroving huid reliëf, verdikking v.d. huid met accentuatie van de huidlijnen door chronisch krabben of wrijven.
Macula	Omschreven kleurverandering in het niveau van de huid zonder verdere epidermale of dermale afwijkingen.

Nodulus	Circumscripte palpabele verhevenheid (solide) in de huid (epidermis, dermis) of onder de huid (subcutis) < 1 cm.
Nodus	Circumscripte palpabele verhevenheid (solide) in de huid (epidermis, dermis) of onder de huid (subcutis) > 1 cm.
Papel	Circumscripte solide verhevenheid uitgaande van de huid (epidermis en adnexen of dermis) < 1 cm, ontstaan door cel, weefsel of vochttoename.
Parakeratose	Gemakkelijk loslatende schilfers, kernen behouden tot in stratum corneum, t.g.v. versneld verhoorningsproces.
Petechiën	Kleine (1-2 mm) puntvormige bloeding (erythrocyten extravasatie) in de huid, niet weg te drukken Plaque Solide, plateau-achtige (afgevlakte) verhevenheid van de huid >1 cm, veroorzaakt door toegenomen dikte van epidermis en/of dermis.
Purpura	Rode, blauw-rode of paarse verkleuring van de huid door bloeding (erythrocyten extravasatie), niet wegdrukbaar.
Pustula	Zichtbare holte gevuld met purulent vocht, pus, zonder eigen wand, < 1 cm meestal in epidermis gelegen (puist).
Rhagade	Inscheuring v.d. huid, variërend van oppervlakkig tot diep (kloofje, fissuur).
Schilfering	Pityriasiform: parakeratose, zemelachtig, zeer klein, lijkt poeder.
	Psoriasiform: parakeratose, plaatjesvormig, wit, zilverachtig glanzend (als kaarsvet).
	Ichthyosiform: visschubachtig, in rijen naast elkaar, ruitvormig.
	Keratotisch: eeltachtig, brokkelig.
Sclerose	Gelocaliseerde of diffuse bindweefselverharding.
Seborrhoisch	Geel, vette schilfering. Squama Schilfer, loslatend conglomeraat van hoorncellen.
Teleangiëctasie	Blijvende verwijding van capillairen en kleinere bloedvaatjes, wegdrukbaar
Tuber	Solide uitstekende verhevenheid > 1 cm.
Tumor	Gezwel, nieuwvorming (benigne of maligne).
Ulcus	Defect van de huid tot in de subcutis, tot onder het niveau van de haarfollikels (full-thickness).
Urtica	Vluchtige, vlakke, rode of bleke omschreven verhevenheid van de huid berustend op oedeem in de dermis, door vasodilatatie en verhoogde vasopermeabiliteit.
Vegetaties	Uitgroeiing huidpapillen, prominierend kegelvormig, draadvormig of bloemkoolachtig (o.a. gewone wrat)
Vesicula	Zichtbare holte gevuld met helder vocht, zonder eigen wand, < 1 cm, in of vlak onder de epidermis.
Vulnus	Beschadiging van de huid zonder onderliggend pathologisch proces.
Wond	Verbreking van de samenhang van de huid.

Rangschikking, uitbreiding en vorm	
Annulair	Ringvormig
Arciform	Boogvormig
Bolrond	Bolrond, koepelvormig ('dome-shaped')
Bolrond met delle	Bolrond, koepelvormig ('dome-shaped'), met een indeuking er in (delle)
Circinair	Onderbroken ringvormig
Circumscripte	Omschreven, beperkt tot een klein gebied
Concentrisch	Meerdere centrifugaal uitbreidende en elkaar opvolgende ringen
Confluerend	In elkaar overvloeiend
Corymbiform	Moederlaesie met satellieten
Deckchair fenomeen	Plooien in de huid, b.v. op de buik, blijven vrij van de aandoening
Dendritisch	Vertakt
Diffuus	Aaneengesloten
Discreet	Van elkaar gescheiden
Folliculair	Follikel gebonden, beperkt tot de haarfollikels
Gedissemineerd	Gelijkmatig verspreid over het gehele lichaam
Gegeneraliseerd	Verspreid over het gehele lichaam
Gegyreed	Geslingerd, slingervormig
Gesteeld	Op een basis die smaller is dan de laesie zelf
Grillig	Onregelmatig van vorm, geen patroon in te herkennen
Hemisferisch	Licht bolstaand oppervlak
Herpetiformis	Gegroepeerd, groepje van laesies bij elkaar ('en bouquet')
Hobbelig	Hobbelig, onregelmatige of regelmatige uitstulpingen van het oppervlak
Kokardevormig	Irisvormig of schietschijfvormig ('target lesion'), concentrisch met een centrum afwijkend van kleur
Lineair	In een langwerpige patroon, lijnvormig
Opgeworpen rand	Rand verheven t.o.v. het centrum van de laesie en/of de omgevende huid
Ovaal	Ovaal van vorm
Papillomateus	Hobbelig, wratachtig, onregelmatige of regelmatige uitstulpingen van het oppervlak Polygonaal / Veelhoekig
Polycyclisch	Meerdere ronde randen, ronde laesies die zijn geconflueerd tot 1 gebied
Ptychotroop	Voorkeur voor de plooien van het lichaam (oksels, liezen, bilnaad, sub mammair, buikplooien)
Rechthoekig	Rechthoekig van vorm
Regionaal	Beperkt tot één lichaamsgebied, b.v. de bovenbuik, de sacrale regio
Reticulair	Netvormig
Rond	Rond van vorm
Segmentaal	Beperkt tot 1 dermatoom
Solitair	Enkelvoudige laesie
Spits	Kegelvormig, uitstekend met een scherpe punt
Sporotrichoid	Een aantal opeenvolgende laesies in het verloop van een lymfbaan
Verruceus	Wratachtig, fluwelig oppervlak, hobbelig
Vlak	Gehele laesie is gelijkmatig verheven boven het oorspronkelijk niveau van de huid (b.v. een kwaddel)
Universeel	Uitgebreid over het gehele lichaam (geen enkel gebied blijft gespaard)

PROVOKE

Plaats	Rangschikking	Omvang en Grootte	Vorm	Omtrek	Kleur	Efflorescentie	Efflorescenties
op het behaarde hoofd in het gelaat op het voorhoofd op de wangen op de neus op de neuspunt op de neusrug op de neusvleugel op het oor op de oorranden in de oorschelp achter het oor in de hals in de nek op het coeur op de borst op de tepel op de buik op de bovenbuik op de onderbuik op de rug op de bovenrug op de onderrug op het schouderblad op de arm op de bovenarm op de onderarm op de ellebogen in de elleboogsplooiën op de pols op de hand op de handrug in de handpalm aan de vinger aan de duim aan de wijsvinger in de pubisregio in de liesplooien op de labia majora op de labia minora op de vulva in de vagina rond de clitoris	gegroepeerd gedissermineerd en bouquet (herpetiform) diffuus solitair discreet circumscrip confluerend segmentaal regionaal gegeneraliseerd universeel lineair annulair circinair corymbiform concentrisch korkadevormig folliculair reticulair pitychotroop *** op het scrotum op de penis op de glans penis op het perineum op de billen in de bilnaad boven de bilnaad op het bovenbeen op de knieën in de knieholten op het onderbeen op het scheenbeen op de kuit op de voet op de voorvoet op de enkel op de voetsool aan de tenen aan de grote teen	aan enkele tientallen talloze *** ... mm grote ... cm grote miliaire 1-2 mm grote 3-10 mm grote 1-3 cm grote 3-5 cm grote 5-10 cm grote lenticulaire nummulaire kinderhandpalmgrote handpalmgrote op het scrotum op de penis op de glans penis op het perineum op de billen in de bilnaad boven de bilnaad op het bovenbeen op de knieën in de knieholten op het onderbeen op het scheenbeen op de kuit op de voet op de voorvoet op de enkel op de voetsool aan de tenen aan de grote teen	ronde ovale polygonale polycyclische rechthoekige lineaire gegyreerde dendritische grillige annulaire *** bolronde bolronde (met delle) hemisferische vlakke spitse gesteelde hobbelige aan de rand verheven gladde ruwe geplooid gerimpelde verruceuze papillomateuze * geen onderdeel van PROVOKE	lijnscherp begrensd scherp begrensd matig scherp begrensd onscherp begrensd	huidkleurige erythmateuze lichtrode donkerrode fel rode roze erythmateuze niet wegdrubare erythmateuze wegdrubare livide paarse blauwige appelmoeskleurige lichtbruine donkerbruine zwarte lichtbruin gepigmenteerde donkerbruin gepigmenteerde zwart gepigmenteerde gehypigmenteerde gedepigmenteerde bleke witte gelige groen verkleurde oranjekleurige	macula dyschromia erythema purpura telangiectasie papula urtica nodulus nodus tumor plaque blauwige appelmoeskleurige lichtbruine donkerbruine zwarte lichtbruin gepigmenteerde donkerbruin gepigmenteerde zwart gepigmenteerde gehypigmenteerde gedepigmenteerde bleke witte gelige groen verkleurde oranjekleurige macula dyschromieën erythemen purpura telangiectasieën papels urticae noduli nodii tumoren plaques vesiculae vesikels buliæ blazen pustels squamae schilfers pityriasiforme schilfers psoriasiforme schilfers ichthyosiforme schilfers keratotische schilfers collerette vormige schilfers craqueté schilfering seborroïsche schilfering crusta comedonen gelificatieerde gebieden erosies excoriaties vulni ulcera ragaden fissuren atrofische gebieden littekens	maculae dyschromieën erythemen purpura telangiectasieën papels urticae noduli nodii tumoren plaques vesiculae vesikels buliæ blazen pustels squamae schilfers pityriasiforme schilfers psoriasiforme schilfers ichthyosiforme schilfers keratotische schilfers collerette vormige schilfers craqueté schilfering seborroïsche schilfering crustae comedonen gelificatieerde gebieden erosies excoriaties vulni ulcera ragaden fissuren atrofische gebieden littekens

17) Voorbeeld Intake gesprek/formulier acne

Personalia:

Naam, Adres, Woonplaats, Geboortedatum, Telefoonnummer, Emailadres, Beroep, Huisarts/Dermatoloog, Zorgverzekeraar en Relatienummer.

Acne geschiedenis:

Sinds wanneer/waardoor heeft u last van acne? *doorhalen wat niet van toepassing is:*

Vanaf de pubertijd/tijdens de zwangerschap/na de zwangerschap/menopauze/door medicijnen/door ziekte/anders nl.:

Komt acne in de familie voor en is hier onderzoek naar gedaan?

Bent u eerder onder behandeling geweest? *doorhalen wat niet van toepassing is:*
schoonheidsspecialist/huidtherapeut/huisarts/dermatoloog

Zo ja, welke van onderstaande behandelingen heeft u ondergaan? *doorhalen wat niet van toepassing is:*

Microdermabrasie/Microneedling/Fruitzuur peeling/Chemische peeling/Laser behandeling/Anders nl.:

Welke huidverzorging gebruikt u thuis?

Gebruikt u medicijnen tegen acne? Zo ja welke:

Algehele gezondheid:

Hoe is uw algehele gezondheid? *Doorhalen wat niet van toepassing is:*
goed/matig/slecht/toelichting:

Gebruikt u medicijnen (anders dan tegen acne)? Zo ja welke:

Gebruikt u voedingssupplementen? Zo ja welke:

Gebruikt u een anticonceptie? Zo ja welke:

Bent u zwanger?

Rookt u?

Drinkt u alcohol?

Bent u op dieet?

Sport u regelmatig?

Heeft u afgelopen tijd een operatie ondergaan?

Heeft u snel last van stress?

18) Voorbeeld toestemmingsformulier (Informed Consent)

Als acne behandelaar ben je verplicht jouw cliënt goed te informeren. In eerste instantie geef je informatie die nodig is zodat de cliënt zelf op een verantwoorde manier beslissingen kan nemen over zijn/haar eigen gezondheid. Dit houdt in dat je duidelijk informeert over de aard en het doel van jouw onderzoek, de behandeling, de risico's en de eventuele alternatieven.

Toestemming van de cliënt is vereist. Zowel jij als jouw cliënt ondertekent het formulier. Is de cliënt minderjarig dan is een handtekening van een ouder/verzorger nodig.

Na de personalia zou je de volgende tekst, waarmee jouw cliënt akkoord gaat, kunnen gebruiken:

De procedure is mij uitgelegd. Het doel van de behandeling is het verbeteren van mijn huidprobleem, acne. Ik ben op de hoogte gesteld dat, ondanks de professionele werkwijze en het vooruitzicht op een goed resultaat, de kans op complicaties en de aard daarvan nooit precies kunnen worden voorzien. Evenals een ander resultaat dan verwacht.

De intensiviteit van de peeling is mij vooraf uitgelegd. Eventuele reacties zijn vrijwel altijd van tijdelijke aard. Afhankelijk van de diepte van de peeling en de erfelijke aanleg van mijn huid zal in meer of mindere mate, gedurende 2 tot 14 dagen, de volgende reacties kunnen optreden:

Verkleuring, zwelling en vervelling*. Tevens kan de huid droog en trekkerig maar ook warm aanvoelen. Ook kan er wondvocht ontstaan en korstvorming optreden. Roodheid van de huid kan langer aanhouden. En een eerder opgetreden herpesinfectie kan weer terugkomen.

*Het is niet te voorspellen hoe het vervellingsproces zal verlopen.

Ik ben mij bewust alle gegeven adviezen op te volgen. Hierbij is een zonbescherming van minimaal SPF30 overdag onmisbaar: de huid blootstellen aan de zon brengt in de eerste weken na de behandeling meer risico's met zich mee dan normaal (pigmentverandering/verschuiving). Het gebruiken van de zonnebank mag weer 3 maanden na de behandeling. In het geval van vervelling mag ik niet aan de velletjes trekken. Ook is een peeling (scrub, ex foliant, lysing), harsen, stomen, sauna en een behandeling bij een ander, niet toegestaan.

Ik geef de behandelaar _____ toestemming voor een (chemische) peeling en andere behandelingen die naar haar oordeel nodig zijn voor de verbetering van mijn huid.

Datum:

Naam en handtekening cliënt:

Naam en handtekening behandelaar:

19) Documentatie en communicatie

- Cliëntenkaart: gedetailleerde registratie van behandelingen en voortgang.
- Informatie en instructies: schriftelijke en mondelinge informatie verstrekken aan cliënten. Een ondertekend Informed Consent (toestemmingsformulier) is hierbij cruciaal.
- Voor en na foto's zijn verplicht om controle te kunnen bewerkstelligen.

20) Vergoedingen en facturatie

- Facturatie: correcte en volledige facturen met naam, adres en woonplaats cliënt. Tevens wordt op de factuur vermeld: de naam van de behandelaar, de AGB-code, de prestatiecode en de behandeling.
- Fraudepreventie: De Huidprofessional werkt samen met zorgverzekeraars om fraude te voorkomen.

21) Opleiding en certificering

- Opleidingen: investeren in erkende opleidingen en het behalen van vakdiploma's is een must.
- Registraties: noodzakelijke registraties in het HUIDPRO-register, het AGB-register en certificeringen voor kwaliteitsborging zijn een vereiste in de administratie van de behandelaar.

22) Conclusie

Dit protocol biedt een uitgebreide handleiding voor de professionele en kwalitatieve uitvoering van acnebehandelingen. Het benadrukt het belang van opleiding, kennis en naleving van hygiënische en veiligheidsnormen.

23) Disclaimer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden vermenigvuldigd, aangepast, openbaar gemaakt en/of doorgegeven, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van brancheorganisatie De Huidprofessional. Bij het samenstellen en onderhouden van dit Protocol Acne is de grootst mogelijke zorgvuldigheid nagestreefd. De mogelijkheid bestaat echter dat de informatie in deze uitgave niet volledig is of onjuistheden bevat. Het gebruik van het Protocol Acne is geheel voor eigen risico. De Huidprofessional is in geval van schade die voortvloeit uit dergelijk gebruik niet aansprakelijk.

Uitgave van de brancheorganisatie schoonheidsverzorging De Huidprofessional in samenwerking met de Non-profit organisatie CIDESCO Nederland (onderdeel van CIDESCO International) voor professionele schoonheidsspecialisten, visagisten en grimeurs.